

Scholengemeenschap voor
VOORTGEZET VRIJESCHOOLONDERWIJS
WILHELMINASINGEL 15, NIJMEGEN
024 382 04 60 / WWW.KGCNIJMEGEN.NL
POST@KGCNIJMEGEN.NL
IBAN: NL30 RABO 0129 885 134

**KAREL DE GROTE
COLLEGE**

**SCHOOLPLAN
2022-2026**

Scholengemeenschap voor
VOORTGEZET VRIJESCHOOLONDERWIJS

INLEIDING

Ons schoolplan beschrijft de bedoeling, de ambitie en de voorwaarden die de komende vier jaar vorm en richting geven aan de schoolontwikkeling. Het is feitelijk een concretisering van het strategisch beleidsplan van de stichting SGVVS en legt uit wat we gaan doen en hoe we dat gaan aanpakken. Om een aantal recente en essentiële ontwikkelingen nog te kunnen meenemen, hebben we wat meer tijd genomen dan we ons aanvankelijk hadden voorgenomen.

We zien dat onze school zich doorlopend ontwikkelt en een schoolplan is dus in zekere zin ook een momentopname. Toch beschrijven we graag de richting die we opgaan en alle initiatieven die daaraan bijdragen, zodat alle betrokkenen en geïnteresseerden weten welke koers we hebben uitgezet in de opdracht om rijk, divers en eigentijds vrijeschoolonderwijs te realiseren.

Het samenstellen en publiceren van een schoolplan is tegelijkertijd ook een wettelijke verplichting. Iedere school moet doelstellingen en ambities formuleren en over de ontwikkeling daarvan communiceren. Vanuit onze achtergrond en visie doen we dat graag vanuit de kernwaarden die we onlangs met elkaar hebben onderzocht en in drie krachtige woorden als de 'essentie' hebben vastgesteld: verbinding, verantwoordelijkheid, ontwikkeling. Deze waarden vormen de basis en het uitgangspunt voor het werk dat wij ons in dit schoolplan voor-nemen.

Juni 2023

ONDERWIJS IS ALS HET WARE EEN REIS

Het Karel de Grote College staat voor een evenwichtige, persoonsvormende ontwikkeling van elke leerling. Met het woord 'evenwichtig' willen we de nadruk leggen op de ontwikkeling van leerlingen in de volle breedte. Onderwijs is voor ons een middel en geen doel. We zoeken de balans tussen dat wat geleerd móet worden en de ontwikkeling van de persoon.

Persoonsvorming draait om de vraag: wie ben ik? We beschouwen het als onze opdracht om leerlingen zo te begeleiden dat zij zichzelf kunnen worden, zelf keuzes kunnen maken en verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en de wereld om hen heen. Leren nadenken over hoe je in de wereld kan zijn, zonder jezelf in het middelpunt van de wereld te plaatsen. Het gaat erom dat je als volwassen (verantwoordelijk) persoon een bestaan leeft waarin je je eigen verlangens bekijkt, bevraagt en onderzoekt, en die verlangens kunt ombuigen naar verlangens die ook wenselijk kunnen zijn voor de andere mensen met wie je in de wereld bent. We helpen leerlingen op weg in dit proces en spiegelen aan wat wij bij hen waarnemen, om hen te helpen een beter zicht op zichzelf te krijgen en een gezond oordeelsvermogen te ontwikkelen. Wij willen de leerling begrijpen in de loop van hun ontwikkeling gedurende de verschillende leeftijdsfasen en hierop inspelen zodat we steeds de juiste vraag op het juiste moment stellen.

De overtuiging van waaruit wij onderwijs verzorgen is gebaseerd op een mensbeeld, een wereldbeeld en een levensbeschouwing. Dat maakt dat onze visie soms afwijkt van die van de overheid of maatschappelijke stromingen, waarbij ons inziens het onderwijs vaak te eenzijdig wordt afgerekend op het behalen van resultaten volgens vastgestelde normen. Onze ambitie is dan ook breder. Wij bieden leerlingen graag sociale en persoonlijke oefen- en ontwikkelruimte, op hun weg naar volwassenheid. Daarom besteden we expliciet tijd en aandacht aan 'de traditie' en 'de persoon'. De opbrengsten daarvan zijn niet altijd meetbaar, maar weldegelijk waarneembaar en navolgbaar.

Zo is onderwijs voor ons als het ware een reis, maar wel één met een essentiële bestemming. We reizen stap voor stap, in evenwicht, op weg naar beter. In het Japans is een woord voor deze werkwijze, daar heet het Kaizen: 'verandering' (kai) om 'goed te worden' (zen). Zo kan het evenwicht worden bewaard gedurende een reis waarbij het draait om ontwikkeling, door talloze ontmoetingen, belevenissen, uitdagingen, successen en waarbij iedere reiziger steeds verantwoordelijkheid neemt en doorlopend de verbinding zoekt met de andere reisgenoten.

Ardan Aldershof (rector KGC)

VERBINDING

Missie, visie en kernwaarden scholengemeenschap SGVVS

Missie

De inspiratie van het vrijeschoolonderwijs vindt zijn oorsprong in inzichten van de grondlegger van de antroposofie, Rudolf Steiner, die we in de dagelijkse ontmoeting met onze leerlingen, met de samenleving en met andere inspiratiebronnen voortdurend willen ontwikkelen. In de geest van Steiner stellen we dat onze pedagogie een onvervreembare kern kent: de gedachte dat ieder mens zijn eigen unieke levensweg gaat en dat hij zich daarbij laat leiden door, vaak onbewuste, idealen. Het vrijeschoolonderwijs wil de opgroeiende mens helpen om deze idealen te verhelderen en te ontwikkelen. Alleen wanneer het onderwijs volop aandacht besteedt aan de onderlinge samenhang tussen materiële, sociale en ideële motieven zal de jonge mens met enthousiasme leren. Dan kan de jonge mens vanuit zijn gewekte idealen de toekomstige samenleving mede vormgeven.

Kernwaarden

- Ontwikkeling van onderwijs en medewerkers
Hier werken we aan.
- Spirituele visie op de menselijke ontwikkeling
Dit is voor ons de bron van wijsheid.
- Kunstzinnig pedagogie: opvoedkunst
Hierin willen wij bekwaam zijn.

- Open en veilige leergemeenschap
Dit is voor ons voorwaardelijk om tot ontwikkeling te komen, een inclusieve gemeenschap waarin geldt: iedereen wordt gezien, iedereen hoort erbij en iedereen doet ertoe.

Visie

- Wij vormen een uitdagende leergemeenschap van medewerkers, leerlingen en ouders.
- Wij vormen een school met wortels in de antroposofische menskunde en met een visie op eigentijds vrijeschoolonderwijs.
- Wij staan actief in de wereld en komen op voor de pedagogische ruimte.
- Wij zien de docent als ontwerper van de lesinhoud.

Pedagogische opdracht van het KGC

We streven in opvoeding en onderwijs naar een zo breed mogelijke ontwikkeling van menselijke capaciteiten. Daarbij gaat het niet alleen om het verwerven van kennis, maar vooral ook om de ontwikkeling van sociale en kunstzinnige vermogens en het verkrijgen van ambachtelijke en technische vaardigheden. Hiermee leggen we een stevige basis voor het latere leven van de leerling en voor het functioneren in de samenleving. We gaan ervan uit dat ieder mens in het leven een eigen bedoeling heeft en er innerlijk vrij naar streeft om die bedoeling te ontdekken en waar te maken. Opvoeding en onderwijs ondersteunen daarbij. Dit vraagt van opvoeders kennis en inzicht in de verschillende levens-

fasen die de opgroeiende mens doormaakt en het vermogen om waar te nemen wat elke leerling aan mogelijkheden in zich draagt.

Een leerling komt op school om dingen te leren, zodat hij later goed "toegerust" een plaats in de samenleving kan innemen. Maar er valt niet precies te voorzien hoe die samenleving eruit zal zien en om welke kennis en vaardigheden zal worden gevraagd. Daarom leggen de vrijescholen veel nadruk op eigenschappen die voor leerlingen van belang zijn om zich later blijvend te willen en te kunnen ontwikkelen. Het leerplan van de vrijeschool is zo opgebouwd dat alle vakken in hun onderlinge samenhang deze ontwikkeling ondersteunen. Op intellectueel, creatief, ambachtelijk en sociaal gebied worden de leerlingen uitgedaagd om hun persoonlijkheid te ontplooien. Leerstof is daarbij steeds een middel en ontwikkeling het doel.

Door alle jaren heen streven wij naar een evenwichtige ontwikkeling van het cognitieve, gevoelsmatige en het praktische domein. Al naar gelang de ontwikkelingsfase, zal de nadruk meer kunnen liggen op het aanspreken van de motoriek (o.a. bewegingszin), de ontwikkeling van het gevoelsleven als basis voor het sociale en het kunstzinnige en de ontwikkeling van een praktisch, theoretisch, genuanceerd en individueel denk- en oordeelsvermogen in de laatste jaren van de schoolloopbaan. Opvoeding en onderwijs moeten zo de basis leggen voor innerlijke vrijheid, verantwoordelijkheid en moraliteit. Onze pedagogische grondhouding en werkwijze worden in

hoge mate bepaald door ons mensbeeld en de daaruit voortkomende visie op de ontwikkeling van kinderen en jong volwassenen. De antroposofie is voor ons

daarbij een belangrijke bron van inspiratie, maar geen leerstof. We willen immers in vrijheid tot vrijheid opvoeden.

De onderwijkskundige opdracht van het Karel de Grote College

Onze onderwijkskundige opdracht is af te lezen uit de vormgeving en inrichting van het onderwijs.

Lesstof

De lesstof is steeds een middel waarmee de jonge mens zich kan ontwikkelen. Niet alleen de exameneisen, maar vooral inzicht in de ontwikkeling van de mens bepalen het aanbod van vakken en vakinhouden. Dat heeft geleid tot de opnemings van vakken in het rooster die elders in het Nederlandse onderwijs niet of in geringe mate worden gegeven. Voor-

beelden daarvan zijn: koorzang, eurytmie: een bewegingskunst op gesproken woord en muziek (klas 7 t/m 10 en daarna als kunstspecialisatie), landmeten (klas 10),

ervaren, waardoor de leerlingen met verschillende mogelijkheden en eigenschappen leren omgaan. Vanaf de 9e klas (3e leerjaar) worden de leerlingen voor al het

kunstgeschiedenis (klas 9, 10, 12), filosofie (klas 11), architectuur (klas 12), projectieve meetkunde (klas 11), wiskundige geografie (klas 11) en wiskunde (klas 12).

Periode-onderwijs

Een van de opvallende kenmerken van het vrijeschoolonderwijs is dat een deel van de meer theoretisch gerichte vakken in zogenaamde periodevorm wordt gegeven. Dit betekent dat de leerlingen drie weken lang gedurende het eerste lesuur (90 minuten) van iedere schooldag intensief met een onderwerp (vak) bezig zijn.

Eigen klas

Gedurende de zes, vijf of vier leerjaren blijven de leerlingen, zoveel als mogelijk is, bij hun leeftijdsgenoten in hun eigen klas. Uiteenlopende talenten worden

onderwijs in niveaugroepen geplaatst op grond van een indicatie van het (verwachte) niveau: mavo (t/m klas 10), havo (t/m klas 11) en vwo (t/m klas 12).

Uitstroomvarianten

Het Karel de Grote College biedt de volgende drie uitstroomvarianten (leertrajecten) aan:

- mavo (middelbaar algemeen vormend onderwijs / voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, theoretische leerweg)
- havo (hoger algemeen vormend onderwijs)
- vwo (vorbereidend wetenschappelijk onderwijs)

Op grond van de gekozen variant wordt gekeken en zo nodig bijge-

steld of aan de ontwikkeling van de leerling recht wordt gedaan om zo een passend leertraject blijvend te realiseren.

Naast het aanbod van vakken waarin de leerlingen examen doen (PTA-vakken), krijgen leerlingen een omvangrijk aanbod van kunstzinnig en ambachtelijk onderwijs: vakken als schilderen, muziek, toneel, handenarbeid en eurytmie (bewegingskunst). Deze vakken zijn niet alleen bedoeld om de creativiteit te stimuleren, ze dragen ook bij aan een brede en evenwichtige persoonsvormende ontwikkeling. Of, zoals het ook wel wordt genoemd, aan de ontwikkeling van hoofd (verstand), hart (gevoel) en handen (daad- en scheppingskracht).

ONTWIKKELINGS-GERICHT

Doelen strategisch plan SGVVS

De formele doelstelling van de scholengemeenschap SGVVS, waar het KGC onderdeel van uitmaakt, is om vrijeschoolonderwijs te verzorgen voor de leerlingen die ons zijn toevertrouwd. De verschillende scholen doen dat in hoge mate zelfstandig, binnen de kaders en regels zoals die gelden voor het bekostigde Nederlandse onderwijs, aan de hand van een eigen schoolplan. Voor de scholengemeenschap zien wij de volgende vier opdrachten die belegd zijn bij de bestuurder en worden uitgevoerd in samenwerking en samenspel met de verschillende scholen:

- Borgen van de continuïteit van het onderwijs op de scholen

- Vervullen van de werkgeversrol
- Verzorgen van een centrale dienst
- Samen leren en ontwikkelen op de volgende thema's:
  - Vrijeschool-onderwijskwaliteit
  - Werkplezier, in de school en in de klas
  - Kwaliteit in leidinggeven en samenwerken

De vier scholen dragen de eigen en de onderlinge verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor de continuïteit van het onderwijs. In het borgen van de continuïteit van het onderwijs op de scholen leggen wij de komende jaren de focus op cyclisch werken. Dit doen we om het kwaliteitsbewustzijn wakker te houden, door zorgvuldig te kijken naar hoe het is, dit te delen met betrokkenen en vervolgens vast te leggen en te volgen hoe het zo nodig beter kan. Zo willen we het lerend vermogen in de scholengemeenschap onderhouden en vergroten.

De ontwikkelagenda van het KGC

De ontwikkelagenda van het KGC is een doorvertaling van de doelen uit het strategisch plan van de stichting SGVVS. De ontwikkelagenda past in het strategisch meerjarenplan, dat steeds een vierjarige periode bestrijkt en waarbij de voortgang middels viermaandsrapportages wordt gevolgd, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De ontwikkelagenda van het KGC kent de volgende resultaten met bijbehorende processen:

Resultaat	Proces
Optimaal rooster- en inzetsysteem	Gespreid leiderschap
Eigentijds vrijeschoolonderwijs	Resultaatverantwoordelijke eenheden
Duurzaam schoolgebouw met ruimte voor ontmoeting en uitwisseling	Dynamische professionele leergemeenschap

Hieruit komen zes ambities naar voren waar het KGC dagelijks aan werkt:

- De kwaliteit en de continuïteit van het onderwijs borgen
- Eigentijds vrijeschoolonderwijs ontwikkelen
- Een onderwijsgebouw realiseren dat leren, samenwerken en ontspannen faciliteert
- Het onderwijsproces adequaat ondersteunen met behulp van systemen
- Een professionele leergemeenschap vormen met gespreid leiderschap en resultaatverantwoordelijke eenheden
- Vrijeschoolonderwijs uitdragen als een krachtige samenwerkingspartner in de regio

De kwaliteit en de continuïteit van het onderwijs borgen

Subsidies Nationaal programma onderwijs (NPO)	Versterken mentoraat Cognitief bijspijkeren Executieve functies leren toepassen Energie in het onderwijs ervaren
Basisvaardigheden versterken	Behouden Evalueren Ontwikkelen

De kwaliteit en continuïteit van het onderwijs heeft doorlopend onze aandacht. In de borging ervan maken wij dankbaar gebruik van de mogelijkheden

(2021). Dit was een onderzoek waarin de ervaringen, behoeften en wensen van leerlingen en docenten centraal stonden. Op basis van dit onderzoek hebben wij vier

en faciliteiten die het Nationaal Programma Onderwijs en de Subsidie Basisvaardigheden ons bieden.

Nationaal Programma Onderwijs

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) heeft ons de mogelijkheid gegeven extra in te zetten op onderwijskwaliteit, om zo de gevolgen van de coronacrisis op te vangen en leerlingen toe te rusten op de periode na corona. Om de middelen doelmatig in te zetten hebben we ruim twee jaar geleden een schoolscan laten uitvoeren door BVS schooladvies

hoofdthema's vastgesteld: versterken van het mentoraat, de executieve functies, de cognitie en energie in het onderwijs. Vervolgens hebben we op deze thema's zorgvuldig diverse interventies gekozen en ingezet. In schooljaar 2021-2022 zijn deze interventies geïmplementeerd, gemonitord en waar nodig bijgesteld. In 2022 zijn de verschillende interventies geëvalueerd door BVS-schooladvies middels, wederom, een onafhankelijk onderzoek. De resultaten met bijbehorend advies uit dit onderzoek vormen de basis voor het NPO-project van schooljaar 2022 - 2023. Een aantal interventies is inmiddels

versterken van het mentoraat, extra ondersteuning voor leerlingen op het gebied van de executieve functies en het creëren van meer energie in het onderwijs, zowel voor leerlingen als voor medewerkers.

Basisvaardigheden

Voor het versterken van de basisvaardigheden (taal en rekenen) ontvingen wij een ruime subsidie. Wij gaan dit geld doelmatig en duurzaam inzetten door de basisvaardigheden in het onderwijs nog beter tot hun recht te laten komen voor onze leerlingen. We richten daarvoor een groot samenhangend project in, dat

afgerond. Een aantal bewezen "parels" behouden en versterken we. Daarin voelen we ons gesteerd door het advies van de onafhankelijke begeleidingscommissie NPO (Platform Perspectief Jongeren): 'Onderwijsresultaten zijn belangrijk, maar op dit moment heeft het herstellen van de pedagogische relatie, de leermotivatie en het bieden van perspectief aan leerlingen de hoogste prioriteit.' (VO-raad, 2022). Dit advies motiveert ons om, naast de interventies op cognitief gebied, ons blijvend in te zetten voor interventies op het gebied van het

afgestemd is op de onderwijsontwikkeling. De schoolleiding, projectleider en BVS vormen het projectteam dat sturing geeft aan het proces. Zij zorgen voor de uitvraag en activering van diverse secties en bevragen het gehele college om een volledige analyse te kunnen doen. Zodoende wordt bij de analyse gebruik gemaakt van de collectieve kennis binnen het college en wordt er daadwerkelijk ingezet op de behoefte. De werkgroepen waar men zich aan kan committeren, bestaan idealiter uit afgevaardigden van diverse secties en zullen in proces ondersteund worden door de projectgroep. De projectgroep zorgt voor gerichte uitwisseling tussen de diverse werkgroepen en overige reeds bestaande projectgroepen en monitort de voortgang. Door op deze manier het gehele college te betrekken en daarmee in te spelen op wat leeft en nodig is, wordt draagvlak geborgd. De cyclische analyse op de leerlingresultaten (en de mogelijke interventies die hieruit voortkomen) zullen de monitoring, ook na afloop van de subsidie, voor zowel taal als rekenen mogelijk maken. De manier waarop deze monitoring plaatsvindt, wordt beschreven in het taal- en rekenbeleid.

Een onderwijsgebouw realiseren dat leren, samenwerken en ontspannen faciliteert

Onderwijsontwikkeling	Vrijeschoolpedagogiek Toetsing en afsluiting Lesmethode Vakoverstijgend werken
-----------------------	---

Het waarom van de onderwijsontwikkeling in samenhang met de ontwikkelagenda.

- Het huidige onderwijs is te duur in verhouding tot het duurzaam kunnen onderhouden van het schoolgebouw:
  - Te veel kleine lesgroepen
  - Te volle lessentabellen
  - Te groot en divers vakkenaanbod
- Het huidige onderwijs is niet optimaal te roosteren voor leerlingen en docenten:
  - Het jaarrooster is erg intensief voor docenten
  - 'Hoofd, hart en handen' zijn onvoldoende in balans voor de leerlingen gedurende de schooldag en -week
  - Het aantal toetsen is zo omvangrijk, dat er geen gezonde spreiding valt te realiseren

De afgelopen tweeënehalf jaar hebben we een beweging van onderwijsherziening naar onderwijsontwikkeling gemaakt. Van ideeën over, en concrete plannen voor een duidelijke, nieuwe structuur naar de ontwikkelbehoeften van ieder individu, op basis van de essentie. Deze essentie is opgehaald in een tiental sessies met collega's onder begeleiding van een externe deskundige. De opbrengsten van de individuele behoeften zijn vervolgens geclus-

terd i.s.m. de klankbordgroep tot een logische clustering naar vier ontwikkelthema's:

- Vrijeschoolpedagogiek
- Toetsing en afsluiting
- Lesmethode
- Vakoverstijgend werken

Daarnaast zijn vele gesprekken gevoerd met collega's, waar ook signalen over zorgen en angsten hebben mogen klinken. Deze zorgen en angsten kunnen aan de hand van de essentie vertaald worden naar een ontwikkelbehoefte: welke ontwikkeling wil je teweeg brengen? Waar neem je verantwoordelijkheid voor? Niet werken aan concepten, maar inzichten opbouwen uit levende ervaringen. Op deze manier ontstaat een palet aan ontwikkelbehoeftes, vanuit het college, vanuit ieder individu. De projectgroep bewaakt het inhoudelijke speelveld en houdt vanuit de essentie zicht op visie, samenhang en focus. Daarnaast draagt zij zorg voor terugkoppeling en verbinding met het gehele college op organisatorische vergaderingen. Om onderwijs te ontwikkelen, is er naast tijd ook ruimte nodig. Ruimte, zodat collega's op een vast moment met elkaar aan de slag kunnen. En dit bij voorkeur in korte, intensieve werksessies in een hoge frequentie: ontwikkeling is immers een dynamisch en organisch proces. Verder is het van doorslaggevend belang dat deze werkzaamheden 'er niet nog eens bovenop komen', maar passen binnen ieders aanstelling. Daarom is er iedere maandagochtend het eerste lesuur, anderhalf uur ruimte en tijd voor collega's gereserveerd die aan de slag willen met onderwijsontwikkeling.

Op dit eerste lesuur worden collega's die dit willen, vrijgesteld van hoofdonderwijs, om zo te kunnen werken aan de ontwikkelbehoefte. Leerlingen zijn in die gevallen het eerste uur vrij en kunnen thuis, of op school ontspannen of studeren. Of de individuele ontwikkelbehoefte passend is, bespreekt iedere docent van tevoren met de projectgroep onderwijsontwikkeling en wordt afgestemd met zijn/haar direct leidinggevende.

Eigentijds vrijeschoolonderwijs ontwikkelen

Huisvesting	Luchtkwaliteit in iedere lesruimte op orde. Gebouwaanpassingen die samenwerken, studeren en ontspanning faciliteren. Achterstallig groot onderhoud efficiënt integreren in verbouwingstraject. Onderwijs moet continue doorgang vinden tijdens verbouwing.
-------------	---

In oktober 2019 startte de projectgroep 'verbouwing en verduurzaming KGC-schoolgebouw'. De projectgroep bracht de actuele situatie van het gebouw en de ambities in kaart, o.a. door interne advies- en meedenkrondes. Parallel daaraan werkte de projectgroep aan de uitvoeringskaders om tot een masterplan te komen met de volgende ambities:

Verbondenheid

Om de verbondenheid van alle onderwijssecties met de organisatie te kunnen waarborgen vormt ze het uitgangspunt bij alle aanpassingen die in organisatie en gebouw plaatsvinden.

Klimaatverbetering

Mede met inzet van de verkregen middelen uit de SUVIS-subsidie wordt het comfort in alle onderwijsruimten verbeterd. Door het inpassen van ventilatie (met warmterugwinning) en het verbeteren en verduurzamen van een aantal bouwkundige gebouwdelen (isoleren zoldervloer) moet straks het binnenklimaat het hele jaar door aangenam zijn om te kunnen werken en elkaar te ontmoeten.

Herschikking gebouw

Het masterplan laat op hoofdlijnen zien op welke wijze gebouw en ruimtebehoefte op elkaar kunnen worden afgestemd. Enkele in het oog springende verbeteringen zijn het clusteren van disciplines, meer ruimte voor leerlingen om te pauzeren en te werken, het voor onderwijs bruikbaar maken van de bestaande fietsenkelder en het verbeteren van de doorstroming naar het aulagebouw.

Uitstraling

De verschillende aanpassingen en verbeteringen worden zo vormgegeven dat ze passen in de uitstraling en sfeer van het huidige schoolgebouw. Het plan voorziet niet in de integrale beoogde upgrading van het gebouw, eventuele meevallers in de verbouwing en/of aanvullende middelen, zullen hiervoor aangewend worden. Het masterplan heeft inmiddels instemming van alle geledingen van

de medezeggenschap. Door de enorme prijsstijgingen is in juli 2022 besloten het gehele project 'op pauze' te zetten, totdat deze weer genormaliseerd zijn of totdat het ministerie extra subsidies verstrekt zodat de verbouwing gerealiseerd kan worden binnen financieel draagbare kaders. Doordat de bouwrijzen in 2023 hoog, maar inmiddels gestabiliseerd zijn, de lonen zijn gestegen en de Suvis-subsidie veilig moet worden gesteld, wordt het masterplan gefaseerd uitgevoerd. Zo wordt gestart met de bouwdelen A (Aula) en E (Wedren), die voor augustus 2024 worden opgeleverd, zodat de Suvis-subsidie is veilig gesteld.

Het onderwijsproces adequaat ondersteunen met behulp van systemen

Rooster en inzetsysteem	Rooster komend schooljaar gereed voor de zomervakantie. Hoofd – handen – hart op één dag en door de week heen. Minimaal 1 schooldag tussen dezelfde vakles. Maximaal 1 tussenuur op een dag en maximaal twee in de week. Implementatie van Zermelo met roostering op leerlingniveau Duidelijke inbedding met vacatures en aanstellingen in het rooster en inzetsysteem
-------------------------	---

We werken aan betere roosters, conform boven beschreven uitgangspunten. In dat kader hebben we een doorstroomschema ontworpen voor het gehele roosterproces, aan de hand van gesprekken die een projectleider met alle betrokkenen heeft gevoerd en alle bijbehorende bestanden die zij heeft geïnventariseerd. Dit doorstroomschema presenteert het roosterings- en formatieproces in een to-be situatie. Dit betekent dat het laat zien hoe het proces zou moeten verlopen, gebaseerd op een realistische situatie. Het doorstroomschema en de routekaarten zijn er om overzicht te creëren in het totale proces, houvast te bieden gedurende het proces, inzicht te geven in de invloed van medewerkers en punten van aandacht mee te geven. In de voorliggende planperiode ontwikkelen we de systemen verder door en vullen we ze aan waar dat nodig is.

Een professionele leergemeenschap vormen met gespreid leiderschap en resultaatverantwoordelijke eenheden

Resultaatverantwoordelijkheid	Iedere medewerker heeft één direct leidinggevende Iedere medewerker werkt samen in één of meerdere eenheden Onderwijsinhoud en leerproces staan steeds centraal Het schoolleidingsteam geeft richting aan gespreid leiderschap
-------------------------------	---

Enerzijds werken we samen om de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs op het KGC te waarborgen en anderzijds om eigentijds vrijeschoolonderwijs binnen een professionele leergemeenschap te realiseren. Daarvoor hebben we een organisatiestructuur ingericht waarbij we werken vanuit resultaatverantwoordelijke eenheden met een klein schoolleidingsteam die richting geeft aan gespreid leider-

schap. Zo werken we binnen het KGC in wisselende samenstellingen, met de bedoeling het vrijeschoolonderwijs blijvend te ontwikkelen en tot bloei te laten komen. Zo zijn er verschillende teams, commissies, werkgroepen en jaarlagen die de bedoeling leidend laten zijn in de vorm van hun samenspel. Dit vraagt regelmatige reflectie op zowel het systeem als het gedrag. Hierbij is het belangrijk dat processen transparant verlopen voor leerlingen en medewerkers, zodat er bewegingsvrijheid ontstaat voor regelruimte en de betekenisvolle dialoog. Voor medewerkers is deze betekenisvolle dialoog naast het vele informele contact ook formeel georganiseerd. Op de maandagmiddagen vanaf 16:00 uur worden vooral ontwikkelgerichte bijeenkomsten gepland, zoals overleg opleidingsschool, de pedagogische werkgroep en het pedagogisch team. Tevens organiseren we cursussen, leerateliers en een studiegroep menskunde. Op de donderdagmiddagen vanaf 16:00 uur staan de overleggerichte bijeenkomsten gepland met een opmaat en een duidelijke vierdeling in vergaderingen, steeds vanuit een andere dimensie van de school: de pedagogische vergaderingen waar de leerling centraal staat, de sectievergaderingen waar het vak centraal staat, de jaarlagenvergadering waar de docent centraal staat en de organisatorische vergadering waar de organisatie centraal staat.

Vrijeschoolonderwijs uitdragen als een krachtige samenwerkingspartner in de regio

Samenwerkingspartner	Stichting scholengemeenschap Vrijescholen en Waldorfscholen Samenwerkingsverbanden Opleiden en onderzoek
----------------------	---

Het KGC wil zich profileren als samenwerkings- en kennispartner op het gebied van voortgezet (vrijeschool)onderwijs. Door met verschillende onderwijsinstellingen en scholen samen te werken, kan het KGC enerzijds haar eigen onderwijs verstevigen en anderzijds kan zij zich als organisatie ontwikkelen richting een netwerkorganisatie die in verbinding staat met de wereld om haar heen. Zo komen nieuwe inzichten en initiatieven beter tot hun recht en blijft het KGC toekomstbestendig door in continue dialoog te treden met haar (directe) omgeving waar ze deel vanuit maakt.

De initiatieven en samenwerkingsverbanden zijn in te delen in de volgende categorieën met daarbij passende doelstellingen en structuren.

- *Stichting scholengemeenschap*
Het bestuurlijk overleg SGWS, waar het KGC onderdeel vanuit maakt, vindt eens in de zes weken plaats met de bestuurder en de rectoren van de Stichtse vrijeschool, Novalis en het KGC. Steeds roulerend op één van de drie locaties.
- *Vrijescholen en Waldorfscholen*
Vier keer per jaar wordt vergaderd met het vo-platform vrijescholen. Deze worden vier keer per jaar georganiseerd in Zeist met alle achttien vo-vrijescholen in Nederland.

Met de vrijeschoolinitiatieven uit Uden en Arnhem trekken wij samen op en maken we constructieve afspraken hoe de kwaliteit en de continuïteit van het vrijeschoolonderwijs te borgen, om zoveel mogelijk leerlingen de kans te bieden dit rijke en mooie onderwijs in de directe omgeving te kunnen volgen. Tevens zijn er contacten met internationale waldorfscholen. Enerzijds door vertegenwoordiging van onze bestuurder in internationale gremia en anderzijds op het vlak van docent en leerlinguitwisseling met India en Australië. Hier liggen veel kansen en mogelijkheden waar we in de toekomst nog meer gebruik van willen maken.

- *Samenwerkingsverbanden*
In Nijmegen werken de vo-scholen op zeer constructieve wijze samen in een drietal verbanden, namelijk het samenwerkingsverband waar de inrichting van de zorg op scholen met bijbehorende bekostiging wordt vormgegeven. Maar ook in bestuurlijke overleggen (Bevo en Bovo) waar gezamenlijk opgetrokken wordt bij de werving en selectie van leerlingen, maatschappelijke thema's en bij besteding van subsidies die een regionaal effect kunnen hebben, zoals het lerarentekort.
- *Opleiden en onderzoek*
Hierbinnen wordt samengewerkt met andere vo-scholen, mbo, hbo en de universiteit. Een mooie

samenwerking betreft pas-sie voor leren waar met een aantal vo-scholen in Nijmegen, de Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN) en de Radboud Universiteit, studenten op school worden opgeleid tot startbekwame docenten. Zo heeft het KGC een opleidingsschool die ieder schooljaar tenminste 23 studenten begeleidt binnen stages, inductie en onderzoek.

Het KGC maakt tevens onderdeel uit van het Novia-netwerk waar samen met ROC Nijmegen en de vo-scholen in Nijmegen samen opgetrokken wordt hoe de doorstroom van vmbo-t naar het MBO kan worden versterkt.

VERANTWOORDELIJKHEID

De kwaliteit en verbetercyclus

Het KGC zorgt voor een ononderbroken ontwikkelproces door gebruik te maken van zowel interne als externe kwaliteits-verbetercycli. Intern wordt dit uitgevoerd door eigen collega's of door een extern bureau in te zetten, zoals BVS (begeleidingsdienst vrijescholen). Extern worden visitaties ingericht met de twee collega vo-vrijescholen van de stichting en vanuit het landelijk platform vo- vrijescholen. Tenslotte is er natuurlijk ook een verplicht visitatiekader dat vanuit de onderwijsinspectie ingericht wordt. Bij visitaties vanuit het vrijeschoolkader is het belangrijk dat de leden van de visitatieteams in

de praktijk van de lessen op zoek gaan naar voorbeelden van socialisatie en subjectwording. Ze gaan vanuit objectiviteit en interesse op zoek naar datgene wat uniek is voor de school en de docent. Ze doorlopen daarbij de volgende stappen om tot een goed gewogen oordeel te kunnen komen:

- Allereerst nemen ze waar zonder te oordelen
- Vervolgens verdiepen ze de waarneming in een gesprek,
- Toetsen en verdiepen van de waarnemingen en context bij enkele leerlingen
- Samen met de leerkracht gaan ze op zoek naar de intenties en de context van wat ze in de les hebben gezien
- Tenslotte brengen ze in beeld wat de effecten zijn op de socialisatie en subjectwording van de leerlingen

Deze wijze van werken karakteriseert het vrijeschoolonderwijs. Ook hier willen wij graag het wezenlijke tot uitdrukking brengen en niet vanuit sympathie en antipathie de wereld om ons heen proberen te duiden. Uiteraard is deze werkwijze altijd in ons aanwezig, maar het is onze opgave in het leven deze om te vormen tot waarachtige compassie.

Verreweg de meeste verbetercycli worden door collega's van het KGC gedaan, waarbij aan de voorkant een duidelijk kader, tijd en middelen ter beschikking worden gesteld. We gaan hierbij planmatig te werk om een bepaald aspect van het onderwijs te verbeteren. Hierbij presenteren we het voorstel op een passend podium, halen advies op bij het college en presenteren we vervolgens een plan aan het managementteam. Na

goedkeuring zal het plan ter advisering of instemming voorgelegd worden aan het passende medezeggenschapsorgaan. Daarna kan het plan omgezet worden in beleid en worden alle gremia passend geïnformeerd. Dit gaat middels de volgende communicatiekanalen: personeelsberichten, ouder- en leerlingberichten en de website.

BVS is als extern bureau voor een aantal complexe en uitdagende opdrachten ingezet om ons te helpen ook op deze vlakken constructieve stappen te zetten. Zo heeft zij een 0- en tussenmeting gedaan voor het totale NPO-programma en evalueert zij in meerdere sessies het examenreglement met bijbehorende PTA trajecten. Deze opdrachten voert zij vooral uit middels gestructureerde interviews met leerlingen, docenten en daar waar passend ouders. Ook zet zij dialoogsessies in om te kijken hoe inzichten met elkaar gedeeld kunnen worden om van daaruit een eerstvolgende adequate stap in de kwaliteit te kunnen zetten. Ook in de subsidie 'versterken basisvaardigheden' heeft zij een elementaire (adviserende) rol om deze gelden onderbouwd doelmatig en duurzaam in te kunnen zetten voor het KGC.

Veilig werk en leerklimaat

Op het KGC wordt gewerkt met een schoolveiligheidsplan. Dit plan helpt bij het realiseren van een werkklimaat in de school waarin leerlingen en medewerkers zich veilig en op hun plaats voelen en waarin zij optimaal tot hun recht kunnen komen. Het schoolveiligheidsplan is met name gericht op de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van de leerlingen en medewerkers. De school voert

daarom tevens een actief arbeidsomstandighedenbeleid waarin veiligheid, gezondheid en welzijn van de medewerkers (docenten, directie en ondersteunende diensten) verder worden uitgewerkt.

Het schoolveiligheidsplan is onder meer gebaseerd op de Arbobwet, het Arbobesluit en andere relevante wet- en regelgeving. De doelstellingen van het schoolveiligheidsplan worden in samenhang met de schooldoelstellingen geformuleerd. Dit gebeurt in overleg met een afvaardiging van het personeel.

Het schoolveiligheidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd. Gedragscodes, regels, bijlagen etc., waar in het schoolveiligheidsplan naar wordt verwezen, worden steeds separaat vastgesteld. Om de kwaliteit van onze schoolveiligheid te handhaven, worden op basis van de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E), duidelijke en werkbare korte- en langetermijndoelen opgesteld. De RI&E wordt door de preventiemedewerker uitgevoerd onder leiding van de adviseur P&O. Resultaten worden aan de medezeggenschapsraad voorgelegd. De adviseur P&O bepaalt jaarlijks of gewijzigde omstandigheden een (gedeelte) herhaling van de RI&E vereisen. In ieder geval wordt aandacht besteed aan:

- de veiligheids- en werkinstructies voor leerkrachten en leerlingen
- werkgebonden risico's, zoals agressie, geweld en stress
- het verzuimbeleid en de bijbehorende protocollen
- de ontwikkeling van het ziekteverzuim op school
- de introductie van nieuwe medewerkers, stagiair(e)s en leerlingen

- sociale veiligheid die regelmatig op alle niveaus wordt geagendeerd
- jaarlijkse leerlingenenquête over de ervaren veiligheid op school

Loopbaanperspectief docenten

Wij ondersteunen ons onderwijs met een personeelsbeleid, dat enerzijds aandacht besteedt aan persoonlijke ontwikkelingswensen, in relatie staat tot onze visie en onze opvoedkunst bevordert, en anderzijds aan een werkomgeving, waarin individuele impulsen en gemeenschapsvorming tot ontplooiing kunnen komen.

Begin 2022 heeft de bestuurder, in directe samenwerking met de managementteams van de scholen, gewerkt aan een nieuw voorstel voor het schooljaar 2021-2022 (een eerste fase) inzake de doorstroom van LB naar LC. Inmiddels heeft de MR ingestemd met de voorgenomen aanpak van deze eerste fase. Een eerste tranche in doorstroom heeft plaatsgevonden in augustus 2022, met een evaluatie in november 2022, op basis waarvan er een vervolg komt. Bij deze evaluatie is tevens de inschaling van leidinggevenden geagendeerd.

SGVVS streeft ernaar dat de scholen gelijke tred houden voor wat betreft de inschalingen, waaruit volgt dat een school die nu een klein percentage LC-docenten heeft, relatief veel doorstroomruimte krijgt. Voor doorstroom komen in aanmerking bevoegde LB-docenten met een vaste aanstelling bij SGVVS. Bij de voordracht voor doorstroom hanteren

de managementteams in ieder geval de volgende criteria:

- De inschatting of de docent de taken behorende bij de LC-functie kan invullen.
- De ervaring van de docent binnen het vrijeschoolonderwijs, zowel qua tijdsduur als qua geleverde bijdrage.
- De door het managementteam ervaren kwaliteit van werken.

Met het oog op een evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding wordt vooral gekeken naar een goede balans in kwaliteiten, in het totale spectrum van de eigenschappen. Het KGC telt op dit moment in het managementteam (teamleiders, conrector en rector) drie mannen en twee vrouwen. Vanaf schooljaar 2023 – 2024 zal de organisatie nog verder doorontwikkelen in resultaatverantwoordelijkheid en gespreid leiderschap. Zo zal het managementteam kleiner worden en bestaan uit vier leden, waaronder twee mannen (schoolleiding) en twee vrouwen (mt-leden).

Aandacht voor de kwaliteit en professionaliteit van medewerkers

Alle docenten zijn eerste- of tweedegraads bevoegd op het vakgebied waarbinnen zij lessen verzorgen, of volgen in sommige gevallen hiervoor een opleiding in het afstudeerjaar. In dit laatste geval worden duidelijke afspraken gemaakt, inclusief een deadline van afstuderen. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door de werknemer en de direct leidinggevende. Deze laatste monitort het proces en stelt eventueel afspraken bij, in

goed overleg met werknemer mocht de situatie hierom vragen.

Alle startende docenten volgen een cursus inleiding in het vrijeschoolonderwijs, die verzorgd wordt door docenten van het KGC die deel uitmaken van de pedagogische werkgroep. Alle studenten in opleiding volgen vanuit de opleidingsschool verschillende leerateliers die ook openstaan voor collega's om zich verder te scholen op pedagogisch-didactisch vlak. Tevens wordt vanaf schooljaar 2022-2023 gewerkt met eigen leerlingacteurs die zijn opgeleid door een extern bureau dat tevens ervaren KGC docenten opleidt tot trainers, zodat we dit in de toekomst volledig zelfstandig kunnen vormgeven. Leerlingacteurs kunnen ingezet worden in rollenspellen om situaties op pedagogisch-didactisch vlak te oefenen, die kunnen voorkomen in de lessen. Hierbij wordt zorgvuldig gekeken of uitwisseling van leerlingacteurs tussen vo-scholen in Nijmegen passend is bij de opdracht en of behoefte van docenten. Daarnaast is er vierwekelijks intervisie in jaarlagen en zijn er vierwekelijks kind- en klassenbesprekingen, waarbij collega's zich kunnen bekwamen in het pedagogisch-didactisch handelen binnen het vrijeschoolonderwijs.

Iedere medewerker heeft een resultaat- en ontwikkelgesprek met zijn/haar direct leidinggevende. Docenten bereiden zich hierop voor door in gesprek te gaan met collega's en wanneer van toepassing met leerlingen. Ook worden er lesbezoeken ingepland, door docenten onderling of door de direct leidinggevende. Docenten met een vast contract

mogen aangeven wat hun voorkeur heeft, bij docenten met een tijdelijk contract, plant de direct leidinggevende twee lesbezoeken in het lopende schooljaar. In de lesobservatie wordt gekeken naar vijf rollen: gastheer, presenter, didacticus, pedagoog en afsluiter. Tevens is er de mogelijkheid om gelukte momenten in kaart te brengen volgens een kijkwijzer, die ontwikkeld is door de vrijescholen op de gebieden subjectwording en socialisatie. Andere opgedane inzichten op pedagogisch-didactisch vlak die aansluiten bij het vrijeschoolonderwijs, mogen tevens hierbij ingezet worden. De bedoeling hierbij is om met elkaar tot een kwalitatief hoogstaand gesprek te komen over onderwijskwaliteit en welke stappen hierin nog gezet kunnen worden. Op basis van alle feedback en input reflecteren de docenten op de resultaat- en ontwikkelafspraken in afstemming en samenwerking met zijn/haar leidinggevende.

Onderwijsondersteunend personeel haalt feedback op bij collega's en waar passend bij leerlingen en gebruikt dit als input voor de resultaat- en ontwikkelgesprekken. Tevens is er voor medewerkers met een vast contract de mogelijkheid een rondetafelgesprek te voeren waarbij 360-gradenfeedback wordt ingezet als methode waarbij de direct leidinggevende het gesprek leidt.

Aandacht voor de ontwikkeling van leerlingen

De gehele opvoeding is er onder andere op gericht om jonge mensen hun mogelijkheden en hun idealen te leren ontdekken, zodat zij een goede keuze kun-

nen maken voor hun levens- en beroepsinvulling. Dit geldt voor alle leerlingen van de school. De school ziet deze algemene (basis)ondersteuning van de leerlingen als een taak voor iedere docent binnen zijn of haar mogelijkheden. Deze taak ligt in het verlengde van de lesgevende taak en is daarmee nauw verbonden. Daarnaast neemt de mentor een belangrijke plaats in, met name in de sociaal-emotionele begeleiding van de leerlingen en zijn/haar klas, als ook in de begeleiding t.a.v. studie- en het examentraject. Ze worden hierbij ondersteund door hun direct leidinggevende, decanen, examencommissie en het zorgteam.

Tenslotte is er de groep leerlingen die extra ondersteuning nodig heeft (al dan niet met een individueel opgesteld *ontwikkelperspectiefplan*). Het gaat hierbij om leerlingen die uit- of opvallen in het reguliere onderwijsproces. Hier bepaalt de individuele ondersteuningsvraag welke ondersteuning geboden wordt, de zogenaamde 'ondersteuning op maat'.

De uitwerkingen hiervan zijn te vinden in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van het KGC. Hierin wordt voor ouders inzichtelijk gemaakt welke ondersteuning de school biedt. Leden van het zorgteam zijn, in samenwerking met de mentor, verantwoordelijk voor de inzet en uitvoering van de extra ondersteuning.

Waarborging van de identiteit

Er is geen aparte identiteitscommissie ingericht, maar de identiteit wordt gewaarborgd

door het pedagogisch team en de pedagogische werkgroep. Het pedagogisch team heeft als opdracht om pedagogische vraagstukken die in het KGC leven, vanuit de vrijeschoolidentiteit onder de aandacht te brengen en een podium te geven. Deze podia worden georganiseerd op de donderdagmiddagen (tijdens de vergaderingen), waar alle docenten aanwezig zijn die op die dag werkzaam zijn. Het pedagogisch team coördineert deze vergaderingen met een bijbehorende opmaat.

De Pedagogische werkgroep heeft als opdracht om met het college te blijven studeren op onze menskunde - als basis voor ons werk. Ook zijn zij de voorzitters van de kind- en klassenbesprekingen. Daarnaast zijn er de jaarfeesten die, zowel in het pedagogische team als in de pedagogische werkgroep een belangrijke plek innemen. Zo zijn de (toneel) spelen een culturele waarde van de vrijeschool. Hierin is voor een eigentijdse koers gekozen, waarbij de toneelstukken, gespeeld door medewerkers en leerlingen, aan een jaargetijde worden gekoppeld en daarmee uniek zijn. De jaargetijden worden gevierd onder wisselende regie van de secties. Zo is de herfst met Michael gekoppeld aan Lichamelijke Opvoeding, kerst aan muziek, voorjaar aan de talen en zomer met Sint Jan aan de sectie drama.

Medezeggenschap

De medezeggenschap op het KGC kent verschillende gremia. Zo is er de leerlingenraad en de ouderkring. Dit zijn adviesorganen die geen formele zeggenschap hebben, maar waar met elkaar in gesprek gegaan kan worden over

klasoverstijgende zaken die de kwaliteit van de school ten goede komen. Hier wordt zowel advies opgehaald als beleid toegelicht. Dit alles vindt plaats in de grote zaal van het KGC, waar iedere deelnemer zitting neemt in een grote kring. Elkaar eerst begrijpen en dan begrepen worden op zowel het denken, het voelen als het willen, is hierbij het hogere doel.

Daarnaast kent het KGC twee formele medezeggenschapsorganen. Allereerst de MR van school waar een leerlinggeleding, oudergeleding en een medewerkersgeleding zitting hebben. Zij hebben afhankelijk van het onderwerp een adviserende of een instemmende functie op het schoolbeleid dat altijd tijdig, volledig en definitief aan hen moet worden voorgelegd. Tevens kent de stichting SGVVS ook een MR VO. In deze medezeggenschap zit tevens een afvaardiging van een leerling, ouder en medewerker van het KGC. Hier wordt al het schooloverstijgend beleid besproken en waar nodig advies of instemming opgehaald.

Leerlingen hebben ook een rol bij het aannamebeleid van nieuwe medewerkers. Zo wordt altijd één leerling (meestal gekozen uit voorzitters leerlingenraad of leerlinggeleding MR) in een panel geplaatst om vragen te kunnen stellen, zodat het leerlingperspectief een plek krijgt in het keuzeprocess van de geselecteerde kandidaten.

Ondersteunende ouderbijdrage

De bekostiging van scholen in Nederland volstaat om leerlingen te leiden naar hun diploma. Het Karel de Grote College wil vanuit haar visie méér dan een route naar een diploma bieden. De bekostiging biedt onvoldoende ruimte om het gewenste brede onderwijsaanbod te realiseren. De school heeft samen met de ouders van de ouderkring en met instemming van de medezeggenschapsraad (MR) besloten aan welke activiteiten de ouderbijdrage wordt besteed.

Deze extra inspanning is echter vrijwillig; de deelname van kind(eren) aan buitenschoolse activiteiten is niet afhankelijk van het betalen van de ouderbijdrage. De ouderbijdrage is echter wel noodzakelijk om goed en rijk vrijeschoolonderwijs te kunnen verzorgen.

Met de ouderkring, de oudergeleding van de MR en het bevoegd gezag, evalueert de school jaarlijks de opbrengsten van de ouderbijdragen en de uitgaven aan het extra onderwijsaanbod. Wanneer de inkomsten achterblijven bij de uitgaven, zullen we in overleg met de ouderkring het extra onderwijsaanbod moeten reduceren.

Er is geen sprake van aanvaarding van materiële en/of geldelijke bijdragen anders dan de vrijwillige ouderbijdrage. De bijdrage is voor ouders niet aftrekbaar van de belasting, school en stichting hebben geen ANBI-status.

BIJLAGE 1: CHECK-LIST SCHOOLPLAN

Onderwijskundig beleid	Hoofdstuk en paragraaf	Bladzijde
Hoe werkt de school de uitgangspunten, de doelstelling en de inhoud van het onderwijs uit in de praktijk?	Hoofdstuk 1, paragraaf 1.2 en 1.3 Hoofdstuk 2, paragraaf 2.3 en 2.4	Blz. 6, 7 en 8 Blz. 11, 12 en 13
Wat zijn de eigen opdrachten voor het onderwijs op de school?	Hoofdstuk 1, paragraaf 1.2 en 1.3 Hoofdstuk 2, paragraaf 2.3 en 2.4	Blz. 6, 7 en 8 Blz. 11, 12 en 13
Hoe geeft de school vorm aan het pedagogisch-didactisch klimaat en het schoolklimaat?	Hoofdstuk 1, paragraaf 1.2 en 1.3 Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2, 3.4 en 3.5	Blz. 6, 7 en 8 Blz. 18, 19, 20 en 21
Hoe draagt de school zorg voor de veiligheid op school?	Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2	Blz. 18 en 19
Welke eigen ambities heeft de school op het gebied van veiligheid?	Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2, 3.4 en 3.5	Blz. 18, 19, 20 en 21
Hoe wordt het burgerschapsonderwijs ingericht?	Hoofdstuk 2, paragraaf 2.3	Blz. 11 en 12
Hoe gaat de school om met taalachterstanden?	Hoofdstuk 2, paragraaf 2.3	Blz. 11 en 12
Welke extra ondersteuning biedt de school aan (naast de basisondersteuning en in relatie tot het ondersteuningsprofiel)?	Hoofdstuk 3, paragraaf 3.5	Blz. 21
Personeelsbeleid	Hoofdstuk en paragraaf	Bladzijde
Hoe wordt voldaan aan de bevoegdheidseisen van het personeel en op welke wijze onderhouden teamleden hun bekwaamheden?	Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2	Blz. 18 en 19
Welke personele maatregelen worden genomen die bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid?	Hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.3 en 3.4	Blz. 18, 19 en 20
Hoe wordt het pedagogisch en didactisch handelen van het onderwijspersoneel vormgegeven?	Hoofdstuk 2, paragraaf 2.4 en 2.7	Blz. 12, 13 en 15
Hoe kunnen de leerlingen invloed hebben op het personeelsbeleid? Welke ambities heeft de school voor leerlingenparticipatie?	Hoofdstuk 3, paragraaf 3.7	Blz. 21 en 22
Hoe staat het met het beleid inzake evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding?	Hoofdstuk 3, paragraaf 3.3	Blz. 19 en 20

Stelsel van kwaliteitszorg	Hoofdstuk en paragraaf	Bladzijde
Welke doelen wil de school bereiken?	Hoofdstuk 2, paragraaf 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7 en 2.8	Blz. 10, 11, 12, 13, 14, 15 en 16
Wordt er gericht aan verbetering gewerkt?	Hoofdstuk 2, paragraaf 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7 en 2.8	Blz. 10, 11, 12, 13, 14, 15 en 16
Welke maatregelen worden genomen?	Hoofdstuk 2, paragraaf 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7 en 2.8	Blz. 10, 11, 12, 13, 14, 15 en 16
Hoe wordt het bereiken van doelen gemeten en geëvalueerd?	Hoofdstuk 3, paragraaf 3.1	Blz. 18
Hoe bewaakt de school dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en dat het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen?	Hoofdstuk 1, paragraaf 1.2 en 1.3 Hoofdstuk 3, paragraaf 3.5	Blz. 6, 7 en 8 Blz. 21
Hoe maakt de school een doorlopende leerlijn mogelijk?	Hoofdstuk 1, paragraaf 1.3 Hoofdstuk 2, paragraaf 2.4	Blz. 7 en 8 Blz. 12 en 13
Sponsorbeleid	Hoofdstuk en paragraaf	Bladzijde
Is er sprake van aanvaarding van materiële en/of geldelijke bijdragen anders dan de vrijwillige ouderbijdrage en, zo ja, hoe wordt daar mee omgegaan?	Hoofdstuk 3, paragraaf 3.8	Blz. 22
Identiteitscommissie	Hoofdstuk en paragraaf	Bladzijde
Hoe wordt de rol van de identiteitscommissie bij een samenwerkingsschool ingevuld?	Hoofdstuk 3, paragraaf 3.6	Blz. 21

BIJLAGE 2: SCHOOLPLANGERELATEERDE DOCUMENTEN

Examenreglement en PTA's
Ondersteuningsplan
Schoolveiligheidsplan
Jaarplan
Kwaliteitszorg KGC
Kwaliteitszorg SGVVS
Strategisch plan SGVVS
Kwaliteitskader vrijescholen